

Транспорт у січні-вересні 2018 року

У **вересні 2018р.** збереження тенденції скорочення транзиту природного газу територією України продовжувало негативно впливати на показник роботи вантажного транспорту. Крім того, зменшення вантажообороту також відбулось на залізничному та морському транспорті. Як наслідок, у вересні (р/р) **обсяг вантажообороту** скоротився на **3,9%** («мінус» 6,4% у серпні 2018р. та «плюс» 5,3% у вересні 2017р.).

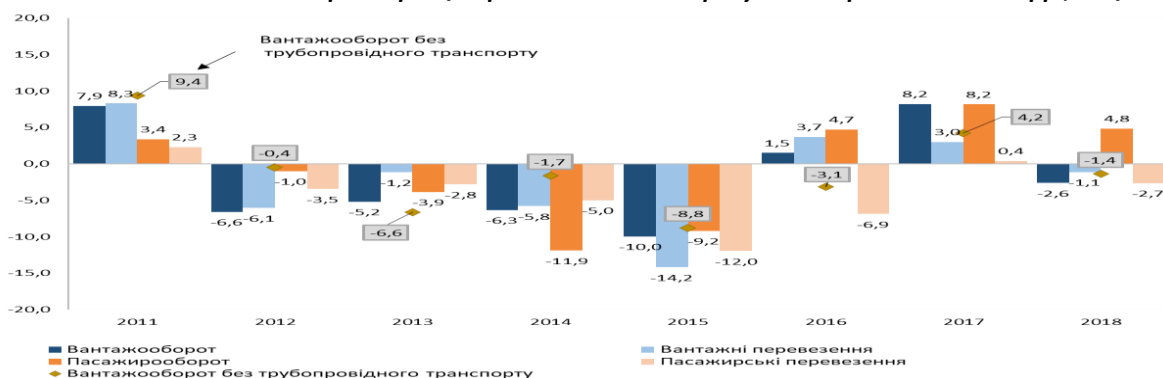
В той же час, зростання **пасажи́рообороту**, як і у серпні, становило 4% («плюс» 4% у серпні 2018р. та «плюс» 6% у вересні 2017р.) і було забезпечене переважно активним розвитком авіаційного транспорту, а також незначним збільшенням показника у водному транспорті, тоді як по всіх інших видах пасажирського транспорту було зафіксовано зменшення.

У **січні-вересні 2018р.** (п/п) обсяг **вантажообороту** поглибив падіння до **2,6%** («мінус» 2,4% у січні-серпні 2018р. та «плюс» 8,2% у січні-вересні 2017р.), в той час як **пасажи́рооборот** - уповільнив зростання до **4,8%** («плюс» 5,1% у січні-серпні 2018р. та «плюс» 8,2% у січні-вересні 2017р.).

Як результат, у **січні-вересні 2018р.** (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, обсяги випуску **ВЕД «Транспорт»** зросли на **1,4 [±0,1]%** («плюс» 1,5% у січні-серпні 2018р. та «плюс» 4,6% у січні-вересні 2017р.).

За підсумком **2018р. у ВЕД «Транспорт» очікується, на прискорення динаміки** як за рахунок залізничного та автомобільного транспорту, на тлі попиту з боку окремих підприємств добувної, переробної промисловості, сільського господарства та оптової торгівлі, так і трубопровідного транспорту – в умовах зростаючого попиту на природний газ з боку європейських споживачів, що пов'язано з початком опалювального сезону (хоча в останні місяці року і очікується на більші обсяги транзиту газу, ніж спостерігалось впродовж попередніх місяців поточного року, в цілому кумулятивний показник за підсумком року все ж залишиться негативним).

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та пасажи́рооборот/перевезення пасажирів у січні-вересні 2011-2018рр., % п/п

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

	січень-вересень 2017р.	серпень 2018р.	вересень 2018р.	січень-вересень 2018р.
Випуск ВЕД "Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність"	4,6	х	х	1,4
Вантажооборот	8,2	-6,4	-3,9	-2,6
Перевезення вантажів	3,0	-1,3	-0,6	-1,1
Пасажи́рооборот	8,2	4,0	4,0	4,8
Перевезення пасажирів	0,3	-4,7	-5,0	-2,7

Джерело. Держстат. Розрахунки МЕРТ.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у вересні (р/р) були: у вантажному транспорті:

- трубопровідному транспорті** – вантажооборот скоротився на 10,8% («мінус» 15,7% у серпні 2018р. та «плюс» 23,1% у вересні 2017р. (р/р)) внаслідок зменшення перекачки і транзиту природного газу та нафти на тлі високої статистичної бази порівняння вересня 2017р.;

Довідково. За даними філії «Оператор ГТС України» у вересні (р/р) транзит природного газу через Україну зменшився на 13,9% до 7,2 млрд. куб. м. В результаті у січні-вересні 2018р. (п/п) падіння обсягів транзиту газу прискорилось до 7% (порівняно з 6% у січні-серпні 2018р.).

- залізничному** – зменшення на 0,4% («мінус» 2,4% у серпні 2018р. та «мінус» 3,4% у вересні 2017р. (р/р)) через збереження логістичних проблем та подальший негативний вплив стримуючих чинників, сформованих у попередніх звітних періодах, зокрема дефіцит рухомого складу «Укрзалізниці» (із-за їх значного зносу), що ускладнювало перевезення виробленої продукції промислових споживачів. Крім того, зниження відправлення зернових та продуктів перемолу було пов'язано зі збільшенням середнього часу перебування вагонів-зерновозів на під'їзних коліях припортових станцій

«у січні-вересні 2018р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 1,4[±0,1]»

«у січні-вересні 2018р. (п/п) пасажи́рооборот зріс на 4,8%, вантажооборот знизився на 2,6%, без урахування трубопровідного транспорту - «мінус» 1,4%»

в очікуванні вивантаження сировини;

Довідково. За даними «Центру транспортної логістики» ПАТ «Укрзалізниця» середній час перебування вагонів-зерновозів на під'їзних коліях припортових станцій за 9 міс. 2018р. (п/п) зріс на 8,39 годин (з 13,42 до 21,81 год).

Джерело: www.uz-cargo.com

За даними Держстату у вересні 2018р. (р/р) на залізничному транспорті найбільший негативний вплив на зменшення відправлення вантажів мали такі види вантажів, як будівельні матеріали – на 13,9% (внесок «мінус» 2,2 в.п.), чорні метали – на 15,8% (внесок «мінус» 1,3 в.п.), зерно і продукти перемолю – на 6,7% (внесок «мінус» 0,9 в.п.).

За даними «Укрметалурпром» наразі дефіцит локомотивів експертами оцінюється на рівні 100 одн., що призводить до труднощів з нарощуванням виробництва і збуту промислової продукції, а також затоварювання складів.

Джерело: www.ukrmetprom.org

• **автомобільному** – зростання на 1,6% («плюс» 2,6% у серпні 2018р. та «плюс» 4,2% у вересні 2017р. (р/р)) за рахунок попиту з боку окремих підприємств реального сектору економіки (у вересні 2018р. (р/р) оборот роздрібної торгівлі зріс на 6,9%);

Табл. 2. Вантажний транспорт, % р/р

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	вересень 17р.	структура, % (вер.17р.)	вересень 18р.	внесок, в.п.	вересень 17р.	структура, % (вер.17р.)	вересень 18р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	5,3	100,0	-3,9	-	-2,1	100,0	-0,6	-
Залізничний	-3,4	53,0	-0,4	-0,2	-7,6	52,6	-2,2	-1,2
Автомобільний	4,2	12,3	1,6	0,2	-1,0	28,9	9,1	2,6
Річковий	-0,2	0,5	12,5	0,1	-11,8	0,7	1,6	0,01
Морський	26,1	0,9	-41,2	-0,4	-25,8	0,4	-7,0	-0,03
Авіаційний	78,7	0,1	17,0	0,02	22,7	0,01	25,8	0,004
Трубопровідний	23,1	33,2	-10,8	-3,6	18,3	17,3	-11,9	-2,1

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

• **авіаційний** – пасажирооборот зріс на 24,9% («плюс» 22,4% у серпні 2018р. та 23,8% у вересні 2017р. (р/р)) за рахунок нарощування пропозиції рейсів, що дозволило збільшити перевезення пасажирів на 13,2%, у т.ч. у міжнародному сполученні - на 2,2%;

Довідково. За даними міжнародного аеропорту «Бориспіль» у вересні 2018 р. (р/р) було обслуговано на 20% більше пасажирів (1,29 млн. пасажирів). Ці темпи зростання є втричі вищими ніж у середньоєвропейських аеропортах, тому «Бориспіль» стабільно з 2017р. знаходиться у трійці лідерів крупних Європейських аеропортів за показником темпів зростання.

3 вересня 2018р. в аеропорту «Бориспіль» розпочалися польоти авіакомпанії лоукоста «Ryanair».

За даними міжнародного аеропорту «Київ» ім. Сікорського у вересні 2018р. (р/р) було обслуговано пасажирів на 30,6% більше, кількість рейсів зросла на 14,4% відповідно. Найбільш популярними міжнародними напрямками в вересні 2018р. були Шарм-ель-Шейх (Єгипет), Варшава (Польща), Мінськ (Білорусь), Анкара (Туреччина), Анталія (Туреччина), Берлін (Німеччина), Франкфурт-на-Майні (Німеччина); внутрішніми – Одеса, Запоріжжя, Львів.

• **залізничний** – зменшення пасажирообороту на 1,9% («плюс» 0,3% у серпні 2018р. та «плюс» 0,2% у вересні 2017р. (р/р)) на тлі підвищення вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у вересні 2018р. (р/р) ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 6,9%) та окремих недоліків залізничної мережі (значний знос основних засобів та низька швидкість руху);

• **автомобільний** – зменшення на 2,8% («мінус» 3,9% у серпні 2018р. та «плюс» 4,0% у вересні 2017р. (р/р)) в умовах високої витратності автомобільних перевезень та значного зносу рухомого складу (у вересні 2018р. (р/р) ІСЦ транспортних послуг автодорожнього пасажирського транспорту підвищився на 25,3%, ціни на палива та мастила – на 22,7%).

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % р/р

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	вересень 17р.	структура, % (вер.17р.)	вересень 18р.	внесок, в.п.	вересень 17р.	структура, % (вер.17р.)	вересень 18р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	6,0	100,0	4,0	-	-1,8	100,0	-5,0	-
Залізничний	0,2	25,5	-1,9	-0,5	-3,9	3,5	-6,9	-0,2
Автомобільний	4,0	35,3	-2,8	-1,0	-0,7	42,6	-5,7	-2,4
Водний	9,2	0,05	4,9	0,002	4,7	0,02	46,5	0,008
Авіаційний	23,8	23,8	24,9	5,9	24,7	0,3	13,1	0,04
Міський	1,8	15,3	-3,5	-0,5	11,1	53,6	-4,4	-2,4

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Починаючи з січня 2017р. ПАТ «Укрзалізниця» змінено методологію обліку перевезень пасажирів залізничним транспортом у приміському сполученні, які користуються пільгами на безкоштовний проїзд.

Очікування. За підсумком 2018р. очікується на прискорення динаміки ВЕД «Транспорт», що підтримуватиметься як попитом на послуги галузі з боку окремих підприємств промисловості, сільського господарства та оптової торгівлі, так і попитом на природний газ з боку європейських споживачів. Додатково на покращення діяльності ВЕД «Транспорт» матиме вплив розширення діяльності регіональних аеропортів, що забезпечуватиме зростання пасажирообороту авіаційного транспорту на високому рівні.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари.

«логістичні проблеми та дефіцит вагонів продовжують негативно впливати на показники залізничного транспорту»

«у вересні 2018р. (р/р) найбільше падіння відбулося у трубопровідному транспорті, внесок якого до загального вантажообороту становив «мінус» 3,6 в.п.»

«у вересні 2018р. (р/р) найбільше зростання відбулося у авіаційному транспорті, внесок якого до загального пасажирообороту становив «плюс» 5,9 в.п.»

«за підсумком року очікується що діяльність ВЕД «Транспорт» підтримуватиметься позитивними результатами роботи окремих підприємств добувної, переробної промисловості, сільського господарства та оптової торгівлі»